

POSTANOWIENIE

Dnia 8 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada (przewodniczący)

SSN Paweł Grzegorzczak (sprawozdawca)

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku G. S.
przy uczestnictwie R. Z., M. D. i H. S.
o podział majątku wspólnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 września 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 17 lipca 2015 r., sygn. akt III Ca (...),

- 1. oddała skargę kasacyjną;**
- 2. stwierdza, że uczestnicy ponoszą koszty postępowania kasacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 listopada 2014 r. Sąd Rejonowy w Ł. w sprawie z wniosku G. S. z udziałem R. Z., M. D. i H. S. o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami ustalił, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków G. S. i H. Z. wchodzi spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, o wartości 156 400,00 zł, a kwota 86 145,12 zł stanowi nakład z majątku osobistego wnioskodawczyni na majątek wspólny, podzielił majątek wspólny G. S. i H. Z. w ten sposób, że spółdzielcze lokatorskie prawo do

lokalu mieszkalnego przyznał G. S. i zasądził od G. S. na rzecz R. Z., M. D. i H. S. tytułem spłat kwoty po 23 418,30 zł płatne w terminie do dnia 21 maja 2015 r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności.

Sąd ustalił, że w czerwcu 1974 r. wnioskodawczyni ubiegała się o przyjęcie w poczet członków Spółdzielni Mieszkaniowej „Ż.” w Ł. i jej wniosek został rozpoznany pozytywnie z dniem 29 czerwca 1974 r. W dniu 27 maja 1986 r. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Ż.” skierowała pod adresem wnioskodawczyni propozycję przydziału mieszkania nr 53 w budynku położonym w Ł. przy ul. L., a wnioskodawczyni dnia 3 czerwca 1986 r. wyraziła na to zgodę i zobowiązała się do wniesienia wkładu mieszkaniowego na lokal w wysokości 156 400,00 zł.

Wnioskodawczyni i H. Z. wstąpili w związek małżeński w dniu 17 stycznia 1987 r. i przez czas trwania małżeństwa nie zawarli umowy wyłączającej wspólność majątkową. Przydział lokalu mieszkalnego przy ul. L. na cele mieszkaniowe związane z zaspokojeniem potrzeb rodziny nastąpił w dniu 10 lutego 1987 r. W przydziale wskazano, że w lokalu mają zamieszkać małżonkowie Z. oraz A. S. - syn wnioskodawczyni z pierwszego małżeństwa. Wkład mieszkaniowy w całości pokryła wnioskodawczyni, przeznaczając na ten cel środki pochodzące z księżeczki mieszkaniowej. Udział wniesionego wkładu mieszkaniowego w kosztach budowy lokalu wynosił 55,08%.

H. Z. uzyskał z dniem 19 września 1985 r. status członka Spółdzielni Mieszkaniowej „T.” w Ł. i przydzielono mu lokal mieszkalny nr (...) przy ul. T. Dnia 5 lutego 1987 r. zrezygnował jednak z członkostwa, przedstawiając oświadczenie żony zawierające zgodę na dokonanie tej czynności, a w kilka dni później zarząd spółdzielni skreślił go z rejestru członków.

Podczas wspólnego pożycia małżonkowie Z. pracowali zawodowo, ale należności związane z użytkowaniem lokalu uiszczała wnioskodawczyni ze swoich dochodów. W trakcie trwania małżeństwa małżonkowie nie nabyli żadnych innych wartościowych składników majątku wspólnego.

Wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w (...) z dnia 25 maja 1995 r. małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód. Po rozwodzie H. Z. przeniósł się do wynajętego mieszkania, a w lokalu przy ul. L. pozostała wnioskodawczym z synem. W późniejszym czasie zamieszkali tam ponadto żona syna i ich wspólne dziecko.

Oplaty eksploatacyjne w całości regulowała wnioskodawczyni, bez żadnego udziału ze strony byłego męża. W dniu 18 maja 2010 r. wnioskodawczyni złożyła do spółdzielni wniosek o zawarcie z nią umowy przeniesienia własności przedmiotowego lokalu mieszkalnego.

Uzasadniając rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy przyjął, że w skład majątku wspólnego małżonków wchodziło wyłącznie spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego przy ul. L., którego przydział miał miejsce w czasie trwania małżeństwa. Na podstawie zgodnych oświadczeń uczestników uznał, że wartość mieszkania wynosi 156 400 zł, stwierdzając zarazem, że skoro udział wkładu mieszkaniowego w kosztach budowy lokalu wynosił 55,08%, to w analogicznym stosunku do wartości mieszkania pozostaje obecna wartość poczynionych w ten sposób nakładów. W konsekwencji uznał, że wnioskodawczyni poczyniła nakład z majątku osobistego na majątek wspólny w wysokości 86 145,12 zł.

Uwzględniając zgodny wniosek uczestników Sąd przyznał mieszkanie wnioskodawczyni, zasądzając od niej na rzecz trójki uczestniczek kwoty po 23 418,30 zł tytułem spłaty.

Apelację od postanowienia Sądu pierwszej instancji złożyła wnioskodawczyni, zaskarżając je w całości i zarzucając naruszenie art. 46 k.r.o., art. 567 § 3 k.p.c. w związku z art. 684 k.p.c., zgodnie z którymi sąd z urzędu ustala skład i wartość majątku wspólnego, niezależnie od stanowiska uczestników, a także art. 567 k.p.c. oraz 43 k.r.o. Na tej podstawie wnioskodawczyni wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, ewentualnie o jego zmianę drogą ustalenia obowiązku spłaty na rzecz uczestniczek - po doprecyzowaniu wniosku w tym zakresie - kwot po 11 709,15 zł na rzecz każdej z nich.

Postanowieniem z dnia 17 lipca 2015 r. Sąd Okręgowy w Ł. zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że obniżył wysokość kwot zasądzonych od wnioskodawczyni na rzecz każdej z uczestniczek postępowania z 23 418,30 zł do 11.709,15 zł, oddalił apelację w pozostałym zakresie i ustalił, że wnioskodawczyni i uczestniczki ponoszą koszty postępowania apelacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie.

Odnosząc się do zarzutów apelacji Sąd Okręgowy uznał, że w sprawie prawidłowo ustalono, jakie składniki (składnik) należy zaliczyć do majątku wspólnego. Stwierdził, że apelująca wydaje się uważać, że nabyła prawo do lokalu z chwilą wyrażenia zgody na adresowaną do niej przez spółdzielnię propozycję przydziału, co nastąpiło przed zawarciem małżeństwa. Tymczasem, z obowiązującego wówczas art. 213 § 3 zdanie 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (jedn. tekst: Dz. U. z 2016 r., poz. 21, dalej - „pr. spółdz.”) jasno wynikało, że lokatorskie spółdzielcze prawo do lokalu powstawało z chwilą przydziału, ten zaś - w świetle niekwestionowanych w apelacji ustaleń faktycznych - nastąpił w dniu 10 lutego 1987 r., a więc już po zawarciu związku małżeńskiego. Przepis art. 215 § 2 zdanie 1 pr. spółdz. nie pozostawiał z kolei wątpliwości, że spółdzielcze prawo do lokalu przydzielonego jednemu z małżonków w czasie trwania małżeństwa dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych rodziny należy wspólnie do obojga małżonków.

Za zasadny uznał natomiast Sąd drugiej instancji zarzut odnoszący się do nieprawidłowego ustalenia wysokości spłaty należnej uczestniczkom postępowania od wnioskodawczynie. Sąd Rejonowy dokonując rozliczeń pominął bowiem, że skarżącej przysługiwało wobec byłego męża roszczenie o zwrot połowy wartości nakładów poczynionych z jej majątku osobistego na majątek wspólny. Oznacza to, że G. S. przysługuje z tego tytułu prawo żądania zwrotu połowy kwoty 86 145,12 zł, czyli 43 072,56 zł. Po skompensowaniu tej kwoty z wartością udziału we wspólnym prawie wnioskodawczynie powinna zapłacić następcom prawnym zmarłego męża łącznie 35 127,44 zł, co wynika z umniejszenia kwoty 78 200 zł ($\frac{1}{2}$ udziału we wspólnym prawie) o kwotę 43 072,56 zł, a jako że uczestniczki postępowania dziedziczą po H. Z. w równych częściach, na rzecz każdej z nich tytułem spłaty i rozliczenia dokonanych nakładów powinna zostać zasądzona kwota 11 709,15 zł.

Skargę kasacyjną od orzeczenia Sądu Okręgowego złożyła wnioskodawczynie zaskarżając je w całości i zarzucając naruszenie art. 567 § 3 w związku z art. 684 k.p.c., art. 316 k.p.c. oraz art. 33 pkt 10 k.r.o. Na tej podstawie wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości, jak również postanowienia Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego

rozpoznania temu Sądowi, ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Formułując zarzuty kasacyjne skarżąca zmierzała do wykazania, że spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego przy ul. L. nie stanowiło w istocie elementu majątku wspólnego wnioskodawczyni i H. Z. ze względu na określoną w art. 33 pkt 10 k.r.o. zasadę, zgodnie z którą przedmioty majątkowe nabyte w zamian za składniki majątku osobistego należą do majątku osobistego każdego z małżonków, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Zdaniem skarżącej przepis art. 215 pr. spółdz., jako wyjątkowy, nie powinien być interpretowany rozszerzająco, a z jego brzmienia nie wynikało wyłączenie zasady surogacji, ponadto, skoro ekspektatywa nabycia spółdzielczego prawa do lokalu powstała przed powstaniem majątku wspólnego, to powstałe w wyniku jej realizacji prawo nie mogło być zaliczone do majątku wspólnego. Przemawia za tym także art. 316 § 1 k.p.c., ponieważ rozszerzająca wykładnia art. 215 pr. spółdz. nie powinna być stosowana tym bardziej po uchyleniu tego przepisu.

Zgodnie z art. 215 § 2 zdanie 1 pr. spółdz. w brzmieniu obowiązującym od wejścia w życie ustawy - Prawo spółdzielcze, tj. od dnia 1 stycznia 1983 r. do dnia 24 kwietnia 2001 r., spółdzielcze prawo do lokalu przydzielonego obojgu małżonkom lub jednemu z nich w czasie trwania małżeństwa dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych rodziny należało wspólnie do obojga małżonków bez względu na istniejące między nimi stosunki majątkowe. Przepis ten uniezależniał przynależność spółdzielczego prawa do lokalu do obojga małżonków od ustroju majątkowego obowiązującego w małżeństwie. Prawo to należało w każdym przypadku wspólnie do obojga małżonków jeżeli zostały spełnione dwa warunki - do przydziału lokalu doszło w czasie trwania małżeństwa i przydział ten nastąpił w celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych rodziny. Rozwiązanie to stanowiło *lex specialis* wobec ogólnych unormowań kodeksu rodzinnego i opiekuńczego dotyczących małżeńskich ustrojów majątkowych (art. 31 i n. k.r.o.) i zmierzało do poszerzenia - w zestawieniu z dotychczasowymi rozwiązaniami - kręgu sytuacji, w których spółdzielcze prawo do lokalu należało wspólnie do małżonków (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 1991 r., III CZP 123/91,

OSNC 1992, nr 6, poz. 101, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1999 r., I CKN 1092/97, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2000 r., II CKN 796/98, niepubl., a także wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 maja 2005 r., SK 40/02, OTK-A 2005, nr 5, poz. 48). W przypadku małżonków żyjących w ustroju rozdzielności majątkowej cel ten był osiąganym przez ustanowienie przymusowej wspólności łącznej w zakresie prawa do lokalu, do której w zakresie nieunormowanym w art. 215 pr. spółdz. znajdowały odpowiednie zastosowanie przepisy o wspólności ustawowej (art. 215 § 2 zdanie 2 pr. spółdz.). Jeżeli w małżeństwie obowiązywał ustrój wspólności ustawowej, założenie to realizowało wyłączenie instytucji surogacji unormowanej wówczas w art. 33 pkt 3 k.r.o. w brzmieniu poprzedzającym zmianę wywołaną wejściem w życie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 162, poz. 1691), której zastosowanie - w braku regulacji szczególnej - prowadziło do tego, że prawo do lokalu należałoby do majątku osobistego małżonka, gdy wkład mieszkaniowy lub budowlany został w całości wniesiony z majątku nabytego przed powstaniem wspólności. Prawo do lokalu, na zasadzie odstępowania od unormowań kodeksu rodzinnego i opiekuńczego dotyczących surogacji, należało zatem wspólnie do małżonków także wtedy, gdy wkład mieszkaniowy lub budowlany został sfinansowany ze środków należących wyłącznie do jednego małżonka (por. też podjętą jeszcze przed wejściem w życie ustawy - Prawo spółdzielcze uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 1974 r., III CZP 1/72, OSNCP 1975, nr 3, poz. 37, teza I, oraz uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1986 r., III CZP 71/85, OSNCP 1986, nr 12, poz. 196).

Stosownie do art. 684 k.p.c., do którego odsyła art. 567 § 3 k.p.c. nakazujący odpowiednie stosowanie w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami przepisów o dziale spadku, skład i wartość majątku podlegającego podziałowi ustala sąd. Podział następuje z uwzględnieniem składników należących do majątku wspólnego w chwili ustania wspólności i istniejących w chwili dokonywania działu, według ich wartości w momencie orzekania (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 1989 r., III CZP 52/89, OSNCP 1990, nr 4-5, poz. 60 i postanowienia Sądu Najwyższego

z dnia 26 września 2007 r., IV CSK 139/07, niepubl., z dnia 28 stycznia 2015 r., II CSK 322/14, niepubl., oraz z dnia 26 stycznia 2017 r., I CSK 54/16, niepubl.).

Odnosząc te uwagi do okoliczności sprawy należało zauważyć, że według wiążących Sąd Najwyższy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) ustaleń faktycznych Sądów *meriti*, przydział spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu na rzecz wnioskodawczyni nastąpił *in casu* w czasie trwania małżeństwa wnioskodawczyni z H. Z. Próba podważania tych ustaleń w postępowaniu kasacyjnym przez twierdzenie, że skarżąca uzyskała decyzję o przydziale już w maju 1986 r., a więc przed zawarciem małżeństwa, nie mogła odnieść skutku, pomijając, że w świetle materiału sprawy przydział lokalu datowany jest na dzień 10 lutego 1987 r. Ponadto, jak zwrócił również uwagę Sąd Okręgowy, zgodnie z obowiązującym w miarodajnym czasie art. 213 § 3 zdanie 1 pr. spółdz. do konstytutywnego nabycia spółdzielczego prawa do lokalu prowadził przydział, nie zaś złożenie propozycji przydzielenia lokalu lub przyjęcie tej propozycji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 1983 r., I CZ 88/83, niepubl.). Skoro tak, mając na względzie, że w małżeństwie wnioskodawczyni i H. Z. obowiązywał ustrój wspólności ustawowej, prawo to, nabyte w czasie trwania małżeństwa, należało wspólnie do obojga małżonków, bez względu na to, że wkład mieszkaniowy został pokryty ze środków należących do wnioskodawczyni (art. 215 § 2 zdanie 1 pr. spółdz.). Wpłata na wkład mieszkaniowy dokonana z majątku wnioskodawczyni stanowiła natomiast nakład z majątku osobistego na majątek wspólny (por. cytowaną już uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1986 r., III CZP 71/85), który powinien podlegać rozliczeniu w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności (art. 567 § 1 k.p.c.), co też się stało w niniejszej sprawie. Wykładnia, taka, wbrew wywodom skargi kasacyjnej, nie stanowiła wykładni rozszerzającej przepisu o charakterze wyjątkowym, jakim był art. 215 § 2 pr. spółdz., lecz w pełni oddawała jego treść i cel.

Na stanowisko to nie mogła rzutować argumentacja skarżącej, w której powołano się na judykaturę Sądu Najwyższego dotyczącą konsekwencji przynależności do majątku wspólnego ekspektatywy spółdzielczego prawa do lokalu. Racją jest, że pod rządami art. 215 pr. spółdz. w orzecznictwie przyjęto, że w sytuacji, w której w czasie trwania małżeństwa powstało oczekiwanie prawne na

przydział spółdzielczego prawa do lokalu (ekspektatywa prawa), należy odstąpić od zasady, według której po ustaniu wspólności majątkowej niemożliwe jest nabycie prawa na warunkach tej wspólności (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 1978 r., III CZP 86/77, OSNCP 1978, nr 10, poz. 171, a także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2008 r., IV CSK 246/08, niepubl.). Odmienne rozwiązanie, polegające na dokonaniu przydziału, po ustaniu wspólności, tylko na rzecz jednego małżonka, naruszałoby bowiem - uwzględniając wspólne oczekiwanie prawne - prawa współmałżonka. Stanowiska tego nie można jednak odnosić do sytuacji odwrotnej, tj. uzyskania przydziału w czasie trwania małżeństwa w sytuacji, w której wkład mieszkaniowy został zgromadzony ze środków pochodzących z majątku jednego z małżonków, ponieważ wykładnia taka kolidowałaby z treścią i celem art. 215 § 2 zdanie 1 pr. spółdz., który, jak już była mowa, wyłączał w tym przypadku działanie zasady surogacji, dążąc do zwiększenia kręgu sytuacji, w których prawo do lokalu przynależało obojgu małżonkom. Zaskarżony wyrok nie naruszył tym samym art. 33 k.r.o., pomijając kwestię sposobu sformułowania tego zarzutu i odniesienia go do obecnej treści tego przepisu.

Przechodząc do dalszych zarzutów, przepis art. 316 k.p.c. statuuje zasadę, zgodnie z którą rozstrzygający przy wydawaniu wyroku jest stan faktyczny i prawny (stan rzeczy) istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Reguła ta ma jednak wyłącznie procesowy charakter, uwypuklając obowiązek sądu respektowania zmian normatywnych, które miały miejsce po wszczęciu postępowania, jeżeli nastąpiły przed zamknięciem rozprawy. Obowiązujący w chwili zamknięcia rozprawy stan prawny musi natomiast podlegać ocenie każdorazowo z uwzględnieniem właściwych norm intertemporalnych, ustalanych, w razie potrzeby, także w drodze analogii (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2004 r., II CK 421/03, niepubl. i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2006 r., IV CSK 38/06, niepubl.).

Przepis art. 215 § 2 pr. spółdz. utracił moc obowiązującą w odniesieniu do spółdzielczych lokatorskich praw do lokalu z dniem 24 kwietnia 2001 r., na skutek wejścia w życie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 1222 ze zm.), a w odniesieniu do spółdzielczych

własnościowych praw do lokalu – z dniem 15 stycznia 2003 r. (art. 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. nr 240, poz. 2058). W orzecznictwie przyjęto w tym kontekście, że przysługujące obojgu małżonkom, pozostającym w ustroju wspólności majątkowej, na podstawie art. 215 § 2 pr. spółdz., spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, po uchyleniu tego przepisu przysługiwało nadal obojgu małżonkom, jako przedmiot wspólności łącznej. Wyraźnie odrzucono przy tym, jako kolidujący z zakazem wstecznego działania prawa i znaczeniem oraz funkcją mieszkania, pogląd, że zmiana stanu prawnego miałaby taki skutek, iż prawo do lokalu przynależne pierwotnie obojgu małżonkom, z chwilą uchylenia art. 215 § 2 pr. spółdz. miałoby stać się, na zasadzie surogacji, elementem majątku osobistego (odrębnego) jednego z małżonków, gdy wkład został pokryty wyłącznie ze środków majątkowych nabytych przez tego małżonka przed zawarciem małżeństwa (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2005 r., III CZP 79/04, OSNC 2005, nr 12, poz. 206).

Aprobując to stanowisko, należało zauważyć, że w niniejszej sprawie szersza analiza konsekwencji uchylenia art. 215 § 2 pr. spółdz. dla oceny prawidłowości zaliczenia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu do majątku wspólnego okazała się zbędna. Oba decydujące z punktu widzenia rozstrzygnięcia zdarzenia prawne – nabycie prawa do lokalu, jak i ustanie wspólności majątkowej na skutek rozvodu – miały bowiem miejsce w czasie obowiązywania tego przepisu. Istotny w sprawie stan rzeczy zamknął się zatem przed utratą mocy obowiązującej art. 215 § 2 pr. spółdz. w odniesieniu do spółdzielczych lokatorskich praw do lokalu. Innymi słowy, zarówno w dacie przydziału lokalu, jak i w dacie rozstrzygającej o składnikach majątku należących do dzielonego majątku wspólnego, obowiązywała reguła, według której przydział lokalu na rzecz jednego lub obojga małżonków w czasie trwania małżeństwa skutkował tym, że prawo do lokalu należało do obojga małżonków, a źródło, z którego wpłacony został wkład mieszkaniowy, było pozbawione znaczenia. Ocena przynależności prawa do lokalu do majątku wspólnego w niniejszej sprawie powinna zatem nastąpić według tej właśnie reguły (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2008 r.,

IV CSK 60/08, niepubl.). Zarzut naruszenia art. 316 § 1 k.p.c. w związku z art. 215 § 2 pr. spółdz. okazał się tym samym nieuzasadniony.

Wniosku tego nie mogły zmienić zawarte w skardze kasacyjnej rozważania dotyczące nieaktualności motywów, które stały za wprowadzeniem art. 215 § 2 pr. spółdz., zmiany otoczenia prawnego, oraz derogacji przez Trybunał Konstytucyjny „szeregu ograniczających ochronę własności przepisów prawa spółdzielczego”. Ubocznie jedynie należało wskazać, że istotny w sprawie art. 215 § 2 pr. spółdz., w okresie jego obowiązywania, został uznany przez Trybunał Konstytucyjny za zgodny z art. 64 ust. 1, 2 i 3 Konstytucji RP ze wskazaniem m.in., iż przyjęte w nim rozwiązanie nie narusza prawa każdego z małżonków domagania się zwrotu wydatków i nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw

r.g.